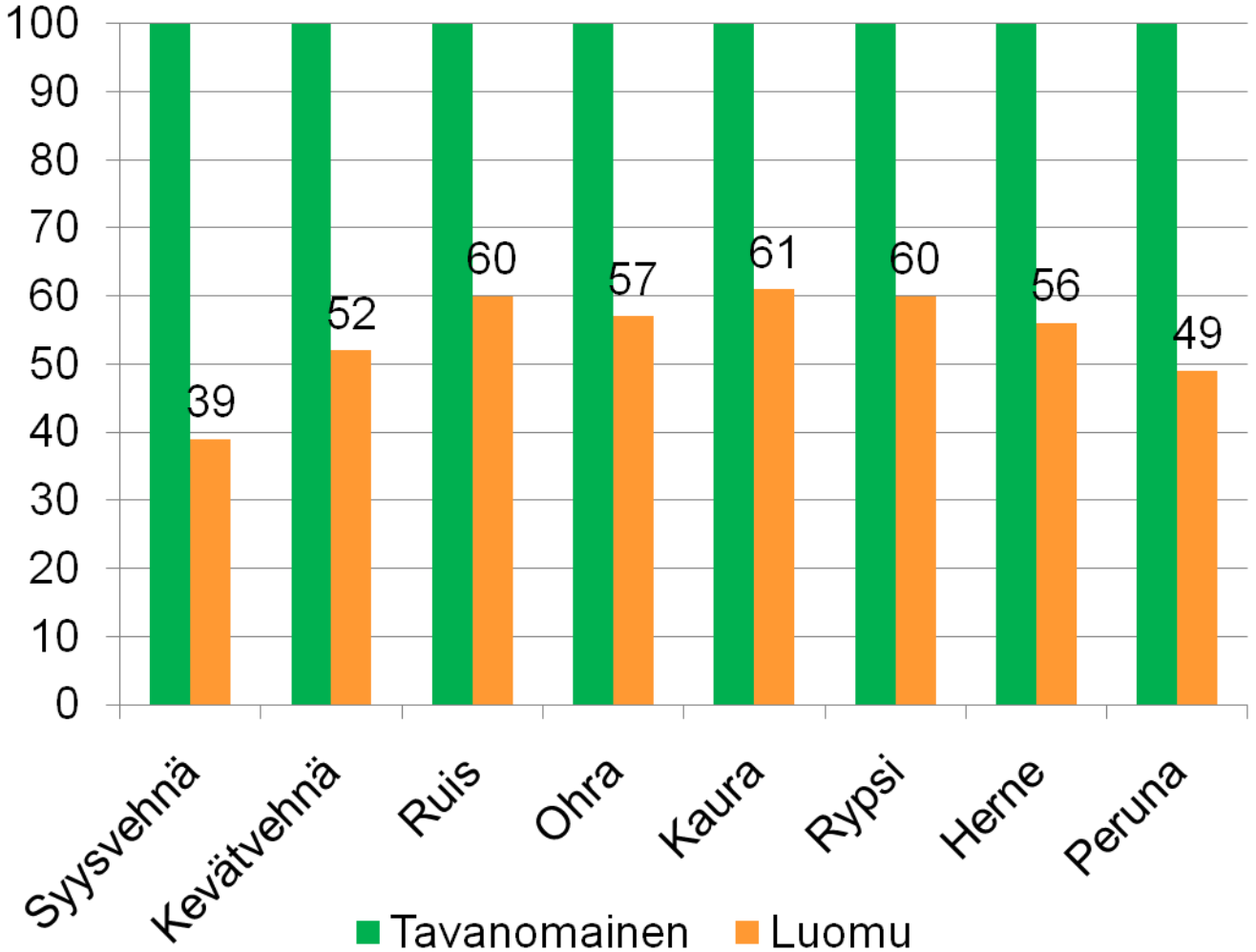

Uhkaako luomu tosiaan kansanterveyttä?

Kyllä vain... kuten kalvojen faktoista selviää:

Luomun keskisadot ovat ”jopa lähes yhtä hyviä” (Luomuliiton toim.joht. Elisa Niemi*)

Hehtaarisato luomuviljelyssä verrattuna tavanomaiseen viljelyyn Suomessa kasvilajeittain (Tike 2008, Virall. tilasto)

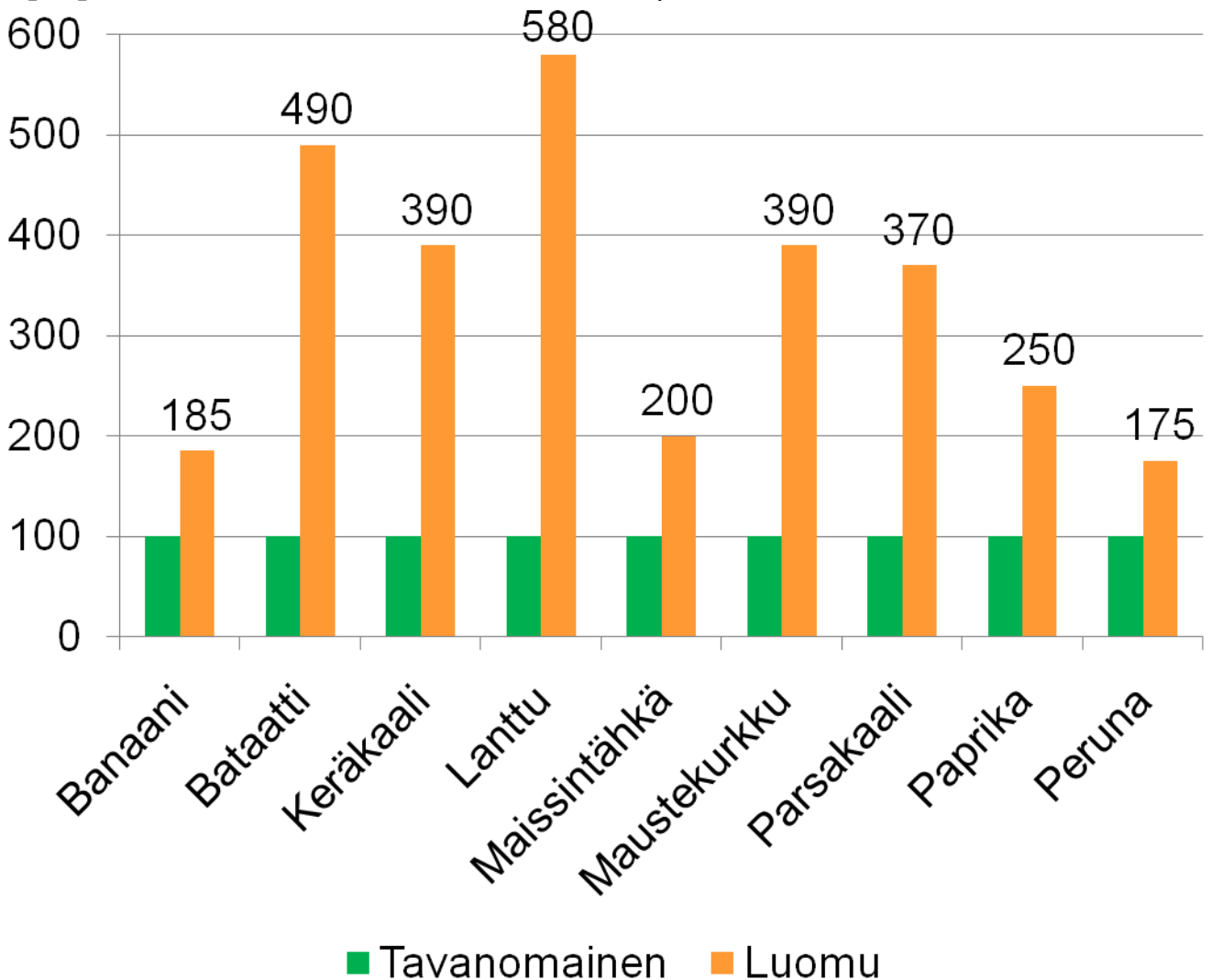

- Oikeasti luomu **noin puolittaa satotason Suomessa**, kuten esim. **Britanniassa** (Leedsin yliopisto 5.5.2010)
- Maailman lämpimillä alueilla kasvitaudit ja tuholaiset sekä veden ja ravinteiden puute rasittavat luonnollisesti luomuviljelyä enemmän

* Vihreän Sivistys- ja Opintokeskuksen keskustelutilaisuudessa 2.11.2010

Luomu nostaa kasvisten kuluttajahinnat 2–6-kertaisiksi Suomessa

Kasvisten kuluttajahinta luomussa kasvilajeittain, tavanomaiseen verrattuna (Stockmann Herkku 4.3.2009)

■ ...kärjessä lanttu, kaalit ja bataatti ("köyhän miehen peruna")

HS 29.3.2009: <http://www.geenit.fi/HS290309.pdf>

Kuinka syödä vähemmän kasviksia, marjoja ja hedelmiä?

- Hinnan nousu vähentäisi hedelmien ja vihannesten kulutusta ja lisäisi väestön syöpäriskiä
- ☞ Ekonometrinen mallitutkimus. G.M. Gray, Center for Risk Analysis, School of Public Health, Harvard University (huhtik. 2001)
- Hedelmät ja vihannekset ovat avainasemassa syövän vähentämisessä
  - Jos ne tehdään kalliimmiksi vähentämällä synteettisten torjunta-aineiden käyttöä, niin niiden kulutus pienenee ja syövät lisääntyvät
  - Pienituloiset käyttävät muita suuremman osan tuloistaan ruokaan ja syövät vähemmän hedelmiä ja vihanneksia

☞ [Ames & Gold \(2000\)](#). *Mutation Res.* 447: 3-13

☞ [Hyvä Terveys](#) 9/2002, Duodecim

Kuinka Suomen lapset saisivat (vielä) vähemmän kasviksia, marjoja ja hedelmiä? No: luomulla...

- Suomalaislapset syövät hedelmiä ja kasviksia selvästi vähemmän kuin muissa maissa (Unicef [2010](#))
  - Esim. 15-vuotiaista pojista vain 14 % syö niitä päivittäin
- ”Yksi syy hedelmien ja kasvien vähäiseen käyttöön on selkeästi se, että ne ovat melko kalliita”
  - Taloudellisesti tiukoilla olevat perheet saattavat tinkiä erityisesti hedelmien ja kasvien ostoista (Prof. Lasse Kannas, HS 3.12.2010)
- Ruoka-asioissa Suomessa vallitsee varakkaiden ja vähävaraisten perheiden välillä suurempi epätasa-arvo kuin muissa maissa
- ”Tehokas tapa poistaa eriarvoisuutta olisikin terveellisten elintarvikkeiden **saaminen halvemmiksi**” (prof. L. Kannas, HS 3.12.2010)
- Näin nolosti on näreet tavanomaisella kasviravinnolla
  - ...täällä kovin kalliin ruoan maassa
- Luomu sitä vastoin nostaa hedelmien ja kasvien kuluttajahinnat 2–6-kertaisiksi Suomessa ([HS 29.3.2009](#))
- Tavallisella eurolla saamme monin verroin enemmän terveyttä kuin luomueurolla...
  - ...joten leikkisä ”brändäysvaltuuskunta” yllyttää panemaan **puolet Suomesta pakkoluomutukseen** (Jorma Ollila haluaa luomu-Suomen. YLE TV2, Ajankohtainen Kakkonen 23.11.2010)

☞ Unicef (2010). The children left behind. A league table of inequality in child well-being in the world's rich countries
http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/rc9_eng.pdf